

Goda exempel i Sverige

En katalog om ömsesidig integration som förverkligar rätten till arbete

© Rätten till arbete och ömsesidig integration,
Disabled Refugees Welcome och Independent Living
Institute (org. nr: 802017-5090)
ISBN: 978-91-639-7285-0
Layout och text: Nora Eklöv

Första upplagan, första tryckningen
Tryck: Exellent Print & Design, Stockholm 2023

Introduktion

Om Disabled Refugees Welcome – ömsesidig Integration och rätten till arbete (RTA)

Disabled Refugees Welcome – Ömsesidig Integration och Rätten till Arbete (RTA) är ett projekt som drivs av Independent Living Institute (ILI) och finansieras av Allmänna Arvsfonden.

Projektet är tänkt att bygga vidare på erfarenheterna från ILI:s tidigare projekt Disabled Refugees Welcome, DRW, (2017-2020). Precis som i DRW vill RTA bidra till en förbättring av integrationsprocessen för migranter med normbrytande funktionalitet men i RTA står tillgång till arbete i fokus.

Om katalogen

I den här katalogen vill vi visa på några av de goda exempel på ömsesidig integration som görs i Sverige. Den kan läsas av alla, men är kanske mest riktad till dig som jobbar inom kommun, myndighet, region och ideell sektor. Huvudfokus är att lyfta de exempel där migranter som lever med funktionsnedsättning har fått hjälp med att hitta ett arbete, men något vi vill att du som läsare bär med dig är helhetsperspektivet. För att kunna få eller behålla ett arbete krävs ibland rätt förutsättningar, till exempel samhällsstöd såsom personlig assistans, ledsagning eller hemtjänst, färdtjänst eller tillgänglig kollektivtrafik och rätt kontakter. Många aspekter behöver beaktas när det kommer till möjligheten att få arbete. Artiklarna i katalogen bygger på intervjuer med både tjänstemän från kommuner och myndigheter, personer som jobbar inom ideella organisationer samt personer som har egen erfarenhet av att leva med funktionsnedsättning och vara migrant.

Ring oss

073 424 2225

Mejla oss

info@disabledrefugeeswelcome.se

Hemsida

disabledrefugeeswelcome.se

Besök oss (boka tid först)

Storforsplan 36, 10 tr
123 47 Farsta

Innehållsförteckning

3...	Härnösands kommun
7...	Myndigheten för delaktighet
11...	Hörselskadades riksförbund
15...	Synskadades riksförbund
17...	Welcome house
21...	Tipslistor

Alona Sapetova. Foto: Erik Tillander

Sapetova till Sverige med sin man och deras två barn. Alona Sapetova, som är döv sedan födseln, bodde i huvudstaden Kiev och förutsättningarna var mycket svåra för henne och hennes familj. Eftersom samtliga i familjen har stora hörselnedsättningar kunde de inte höra när flyglarmen ljöd över staden eller bomberna som föll runt omkring dem. Situationen blev osäker och ohållbar. De bestämde sig för att ta sig ut ur staden, med hjälp av ukrainsk militär och volontärer tog sig familjen ut ur det krigsdrabbade landet och sedan till Sverige.

I Ukraina arbetade Alona som sömmerska och när hon kom till kommunen tog de tillvara på hennes erfarenhet

– Jag ropade “nej” när de sa åt oss att lämna landet, men det fanns inget annat att göra,

1. Härnösands kommun: Alona från Ukraina fick jobb på kommunens tvätteri

Sömmerskan Alona Sapetova och hennes familj flydde kriget i Ukraina och hamnade i Härnösand i Västernorrland. Där arbetar hon på ett tvätteri och lär sig teckenspråk på svenska.

Strax efter att Rysslands krig mot Ukraina inleddes i slutet av februari 2022 flydde Alona

berättar Alona Sapetova.

De hamnade i Härnösand och där tog kommunen emot 14 personer från Ukraina, alla med hörselnedsättning. Till stor del beror det på Kristinaskolan som är en skola för döva. Kommunen anordnar en kurs i skolan där nyanlända kan lära sig teckenspråk på svenska. Både Alona Sapetova och hennes man har arbete och barnen kan gå i skolan. I Ukraina arbetade hon som sömmerska och när hon kom till Härnösand tog kommunen tillvara på hennes erfarenhet av textil. Hon fick jobb på ett kommunalt tvätteri som öppnade i april 2022. På tvätteriet arbetar åtta personer från Sverige, Ukraina, Afghanistan och Eritrea.

Tvätteriet hämtar, tvättar och lämnar tvätt från sjutton olika verksamheter inom kommunen, det handlar om arbetskläder, lakan och patienters kläder från äldreboenden, LSS-boenden, hemtjänst och hemsjukvård samt familjer i behov av avlastning. Inom kort kommer de att byta lokaler och expandera. På tvätteriet är

Anita Åkerlund arbetsledare, hon kan teckenspråk, vilket underlättar för Alona Sapetova att lära sig teckenspråk på svenska och kommunicera med sina kollegor. För att kollegorna själva ska kunna lära sig teckenspråk har det hängts upp skyltar med enklare tecken på teckenspråk på arbetsplatsen.

– Jag trivs jättebra, säger Alona Sapetova som ska arbeta på tvätteriet i ytterligare ett år.

På tvätteriet jobbar Anita Åkerlund (till vänster). Foto: Erik Tillander

Samarbete och småskalighet - en viktig nyckel i Härnösands kommun

Härnösands kommun hjälpte 75 personer från Ukraina. Samtliga av de vuxna har arbete och barnen går i skolan. Kommunen arbetar efter ett system som baseras på tidigare erfarenheter och en vilja om att nyanlända ska må bra, berättar Mikaela Ödlund och Sanna Hellberg på arbetslivsförvaltningens integrationsavdelning.

Under flyktingvågen 2015 bildades en träffpunkt som kom att kallas "Lokalen" i Härnösand där nyanlända kunde hämta kläder, mat och andra förnödenheter. På Lokalen fanns också möjlighet att ställa frågor om allt möjligt, till exempel om hur samhället fungerar, hur man ska göra som nyanländ eller vilka blanketter man ska fylla i. Under flyktingvågen låg huvudansvaret för träffpunkten på ideella organisationer och civilsamhället, något som kommunen i längden inte märkte var bra.

– Det var inte hållbart att ideella krafter tog slut på sig själva, säger Sanna Hellberg.

När kriget i Ukraina bröt ut mars 2022 bestämde sig kommunen att själva ta på sig ansvaret för träffpunkten med stöd från civilsamhället, utifrån aktörernas egna förutsättningar. Det visade sig vara ett koncept som både var mer hållbart, skapade ett bättre samarbete mellan aktörer och gav kommunen en möjlighet att komma närmare de berörda migranterna samt se vad för typ av stöd som behövdes. När det

inte längre fanns behov av en träffpunkt ersattes det istället av ett språkkafé och drop-in där man som nyanländ kunde få sina frågor besvarade. En fördel är att viktiga aktörer i Härnösand ligger nära varandra på kontor i samma hus eller i hus bredvid varandra, till exempel Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och kommunen.

– Om någon har frågor om arbete är det bara att följa med dem till Arbetsförmedlingen, säger Mikaela Ödlund.

Det är tydligt att småskaligheten har varit en viktig del i att få samarbetet att fungera väl. Men både Mikaela Ödlund och Sanna Hellberg är övertygade om att deras koncept och typ av samarbete även skulle fungera i en storstad. I grunden handlar konceptet om ett individanpassat stöd och samarbete mellan och inom myndigheterna. Kommunen jobbar emot att personer ska hänvisas runt inom olika myndigheter och hamna mellan stolarna, istället ser man till att så snabbt som möjligt ge svar på personers frågor och ta vara på deras tidiga-

re erfarenheter och meriter. Det ska inte vara byråkratiskt svårt för personer att få hjälp, det är kommunens ansvar att se till att de fungerar för de 75 personer som Härnösands kommun ska hjälpa, ett ansvar som det också är tydligt att kommunen tar på allvar. #

Mahelet Negussie Abebe. Foto: Privat

Hon kom från Etiopien till Sverige som asylsökande 2019, idag är hon 39 år och bor i Stockholm. Mahelet Negussie Abebe blev involverad i Myndigheten för delaktighets arbete med att ta fram broschyren genom kontakt med Disabled Refugees Welcome och Independent Living Institute. Hon anser att det var viktigt och bra att de ideella organisationerna blev tillfrågade att samarbeta med broschyren, som är tänkt att fungera som en handbok till de som är nya i Sverige.

– De ideella organisationerna har direktkontakt med målgruppen och vet därför bättre hur lagarna implementeras och påverkar personer direkt, säger hon.

Broschyren täcker in myndigheternas olika ansvarsområden och beskriver var man ska vända sig beroende på vilken situation man befinner sig i. Mahelet Negussie Abebe beskriver att arbetet började med ett videosamtal med Myndigheten för delaktighet och alla berörda där de berättade om planerna att tillverka broschyren.

– Sedan intervjuade de oss som skulle ingå i fokus-

gruppen, nästa gång träffades vi på myndighetens kontor och efter ett par möten fick vi till slut se ett utkast av broschyren och den slutgiltiga versionen efter vår feedback.

Mahelet Negussie Abebe berättar att myndigheten ändrade utkastet av broschyren utifrån fokusgruppens feedback.

När man kommer som ny till Sverige är det svårt att veta vad man har för rättigheter

– Det kändes som att de lyssnade på våra åsikter.

Broschyren ska fungera som en lättillgänglig handbok för personer som är nya i Sverige och som lever med funktionsnedsättning men Mahelet Negussie Abebe tror att den kan även användas som referens av politiker, organisationer inom civilsamhället och andra myndigheter. Hon beskriver att broschyren kan hjälpa personer att få tillgång till sina rättigheter.

– När man kommer som ny till Sverige är det svårt

att veta vad man har för rättigheter och vart man ska vända sig. Broschyren skapar kunskap kring samhällets olika delar och vilka myndigheter som finns, samtidigt som den också klargör vad de ansvarar för i olika situationer. Den kan användas i hela samhället, säger hon.

Myndigheten för delaktighets broschyrer i olika språk. Foto: Nora Eklöv

Josefina Streling. Foto: Tobias Björkgren

Utvecklade en tillgänglig broschyr tillsammans med funktionsrättsrörelsen

Tydlig och lättillgänglig information var målet när Myndigheten för delaktighet utformade broschyren “Information till dig som är ny i Sverige och har en funktionsnedsättning”.

Behovet av ett utvecklat material lyftes i samband med ett nystartat nätverk med olika orga-

nisationer och aktörer vars fokus är migranter med funktionsnedsättning. Nätverket startades av Myndigheten för delaktighet som initierades arbetet med broschyren 2022. Samtliga aktörer ville inkludera personer med egen erfarenhet av att vara migrant med funktionsnedsättning i arbetet med att ta fram en ny informationsbroschyr, som kan fungera som en handbok till de som är nya i Sverige, men även till de som arbetar med målgruppen. Med hjälp av, bland annat, Independent Living Institute tillsattes en fokusgrupp vars deltagare fick berätta om sina egna erfarenheter och Myndigheten för delaktighet började skissa på de olika samhällsområden som var viktiga att täcka in i broschyren.

– Den första delen i arbetet handlade om att kartlägga nuläget och förankra med berörda aktörer, som exempelvis myndigheter och organisationer. Därefter identifierades och kartlades all relevant lagstiftning som idag styr och påverkar rätt till insatser som målgrupperna asylsökande, skyddsbehövande och nyanlända personer med

funktionsnedsättning har, berättar Josefina Streling, utredare för Myndigheten för delaktighet, hon fortsätter:

– Materialet skickades ut på flera remissrundor där många organisationer och myndigheter hjälptes åt att sakgranska fakta och komma med inspel kring innehåll och format.

För att kunna utforma ett samhälle som är hållbart och som passar hela befolkningens behov och förutsättningar, anser Josefina Streling att det är viktigt att utgå från den erfarenhet som finns hos enskilda individer.

– Att involvera företrädare för funktionshinderorganisationerna och civilsamhället och enskilda personer i frågor som berör dem, är också ytterst en fråga om demokrati och inflytande, säger hon.

Idag finns broschyren i översatt till tio språk och både i digital och fysisk form samt på teckenspråk. Den är gratis att ta del av via myndighetens webbplats. Josefina Streling tror att arbets sättet skulle fungera på andra områden.

– Att ta fram anpassad information i tillgängliga format är alltid viktigt. Det finns säkert många olika områden som skulle kunna informeras om på liknande sätt. Behoven av anpassad information är stor, vilket gör det än viktigare att alla aktörer i samhället jobbar med att göra information om sin verksamhet så tillgänglig som möjligt, säger hon. #

Ibrahim Mohammed Ahmed
Foto: Josefin Säfström

3. Hörselskadades riksförbund: Ibrahim vill stödja fler migranter som lever med hörselskada

Ibrahim Mohammed Ahmed kom från Eritrea till Sverige som asylsökande 2015. Nu är han aktiv i Hörselskadades riksförbund och arvfondsprojektet Stockholmare united - att höras och att höra till.

Stockholmare united - att höras och höra till, startade i april 2023 och är ett treårigt arvfondsprojekt som går ut på att stödja och inkludera migranter och nyanlända med hörselnedsättningar. Projektet drivs av Hörselskadades riksförbunds Stockholmsförening i nära samarbete med Samarbetsorgan för Etniska organisationer i Sverige, SIOS.

Ibrahim Mohammed Ahmed blev medveten om sin hörselskada i tioårsåldern då han gick i skolan i sitt hemland. Trots att han knappt hörde vad läraren sa gick det bra för honom i skolan. Han kunde läsa sig till kunskapen och lärde sig läppavläsning på egen hand. Ett år efter att Ibrahim Mohammed Ahmed kom till Sverige fick han sina första hörapparater. Det började med att han, genom Arbetsförmedlingen, fick hjälp med remiss till hörselhabiliteringen på Rosenlunds sjukhus i Stockholm och blev tipsad om Hörselskadades riksförbund.

– Jag fick också komma till Vux Huddinge som erbjuder utbildningar i svenska för invand-

rare (SFI), svenska som andraspråk, matematik, engelska, samhällsorientering och teckenspråk för hörselskadade och döva invandrare. För första gången fick jag undervisning med tekniska hjälpmedel och anpassning. Jag älskade skolan, berättar Ibrahim Mohammed Ahmed.

Genom projektet hoppas vi hitta och hjälpa andra utlandsfödda hörselskadade som inte har fått den hjälp de behöver

Senare började han engagera sig i Hörselskadades riksförbund Stockholm och deltar för närvarande i föreningens engelskagrupp som tillsammans tränar på att läsa och skriva på engelska.

– Som många andra hörselskadade kan jag läsa och skriva bra på engelska men har aldrig hört ordentligt hur orden ska uttalas, säger Ibrahim Mohammed Ahmed.

Ibrahim Mohammed Ahmed har testat på fle-

ra olika jobb som inte har funkat med hans hörsel, trots det har han idag fast tjänst på Samhall i Södertälje och egen lägenhet. Han tillhör också Stockholmare uniteds stödgrupp som ska stödja andra migranter med hörselnedsättning.

– De erfarenheter vi har är viktiga och kommer troligtvis att vara till stor hjälp för andra. Genom projektet hoppas vi hitta och hjälpa andra utlandsfödda hörselskadade som inte har fått den hjälp de behöver för att bli en fullvärdig del av samhället. Väldigt få hittar vägen till oss i hörselorganisationerna. Där måste vi bli bättre och vi hoppas att vårt projekt ska leda till förbättring i Stockholm och i Sverige.

Josefin Säfström, projektledare. Foto: Privat

Ett projekt om stöd och sammanhang

I april 2023 startade Stockholm united - att höras och höra till, ett treårigt arvsfondsprojekt som går ut på att stödja och inkludera migranter och nyanlända med hörselnedsättning. Vi pratar med Josefin Säfström som leder projektet.

Målet är att med ett nära samarbete med- och inkludering av målgruppen kunna identifiera kunskapsluckorna som finns runtom i samhället. Det handlar också om att uppmärksamma de problem och utmaningar som målgruppen möter och att lyfta dessa med relevanta aktörer, såsom myndigheter, organisationer och kommuner. Detta görs bland annat genom att sätta ihop en stödgrupp där deltagarna har egna erfarenheter av att vara migranter med hörselnedsättning. Stödgruppen ska även stötta och vara rådgivare till nyanlända som projektet får kontakt med.

Många av de personer vi kommer i kontakt med berättar att det kan ta 10–20 år att få rätt stöd

Josefin Säfström som är projektledare för Stockholm united berättar att idén till projektet uppstod när stora kunskapsluckor identi-

fierats.

– Många av de personer som vi kommer i kontakt med berättar att det kan ta 10–20 år att få rätt stöd efter att man kommit till Sverige. Detta bidrar till utanförskap, det är svårare att få och behålla både arbete och gemenskap, berättar hon och fortsätter:

– Personer som kommer till Sverige och har en lättare hörselnedsättning fångas inte upp i samhället idag. Man måste själv berätta om sin problematik för att få stöd från myndigheter. Det kan finnas stigma som gör att man inte vill eller vågar prata om sin hörselnedsättning.

Samtidigt menar hon att målgruppen är stor, detta eftersom personer från exempelvis krigsdrabbade länder i många fall har utsatts för bullerskador eller trauma och fått sämre hörsel. Tanken med stödgruppen är att de personer som ingår i den ska utgå från vad man själv hade behövt för hjälp när man kom till Sverige.

– De kan dela med sig av sina erfarenheter och även vara behjälpliga i kontakt med kom-

mun, myndigheter och sjukvård, säger Josefin Säfström och fortsätter:

– Det kan handla om att Arbetsförmedlingen till exempel använder svenska som språk i första hand och att de vill ha kontakt via telefon, vilket kan vara svårt om man hör sämre. Då kan vi stödja personer i kontakten med myndigheten.

Projektet är Stockholmsbaserat men Josefin hoppas att det ska spridas runtom i Sverige och att hitta metoder för inkludering som gör att resultatet av projektet kan användas, utvecklas och leva vidare. #

Lars Karlström. Foto: Johanna Kaisjoki

4. Synskadades riksförbund: Synlinjen - en supporttjänst av och till personer med synned- sättning

Synskadades riksförbund, SRF, startade rådgivningstjänsten Synlinjen år 2020. Till Synlinjen kan vem som helst vända sig, via telefon eller mejl och på både svenska och engelska, om frågor som rör syn.

– Rådgivningstjänster är välbehövda. Synlinjen ger ovärderlig hjälp för de som kanske vänt sig till många ställen tidigare utan att få stöd, säger Lars Karlström som varit med sedan starten av Synlinjen.

Synlinjen kan tipsa personer om vilka ställen som är bra att bo på, men också att navigera i samhället, något som kan vara mycket svårt om man är ny i Sverige och inte vet var man ska vända sig för att få hjälp. Synskadades riksförbund ger också en möjlighet att träffa andra personer med synnedsättning för att få lite socialt stöd och pepp.

– Man kan fråga oss om hur man får tag i hjälpmedel och hur man tar sig till syncentralen för att få hjälp av vården, förklarar han.

Lars Karlström berättar att Synskadades riksförbund sett behov av en rådgivningstjänst eftersom många människor hör av sig med olika frågor till anställda på förbundet som inte alltid har haft så lätt att ge bra svar. Behovet fanns också för att få reda på- och göra en dokumentation av vilka frågor som ställs. Det går att vara

anonym när man hör av sig till tjänsten och inga personliga uppgifter sparas. Vid starten av Synlinjen tog man också inspiration från Hörsel- linjen av Hörselskadades riksförbund.

Han berättar om ett exempel där Synlinjen varit till hjälp för migranter med funktionsned- sättning. En myndighet ringde Synlinjen för att få reda på den bästa kommunen att placera en familj där en familjemedlem hade en synned- sättning.

Om man har fått en synnedsättning kan man känna sig hindrad från att utöva arbete och aktiviteter man tidigare gjort

– När det kommer till sociala rättigheter, såsom till exempel färdtjänst, kan det skilja sig mycket åt i olika regioner. De ville placera familjen på det ställe som funkade bäst. Synlin- jen kunde då kolla upp vilka ställen som kunde fungera bättre än andra.

Lars Karlström berättar att det kan kännas ut- lämnande och ensamt att ha en synnedsättning. Det är värdefullt att kunna ringa till en tjänst och dela med sig av tankar och känslor som synskadad. Via Synlinjen får man kontakt med en person som har egen erfarenhet och gått igenom en liknande resa. Om man har fått en synnedsättning kan man känna sig hindrad från att utöva arbete och aktiviteter som man tidiga- re gjort, rådgivarna kan peppa en att tänka om.

– Synlinjen skapar hopp, för det finns perso- ner som kan identifiera sig med dig och ge en trovärdig pepp. Till exempel kan flera relatera till hur det är att börja använda vit käpp. Det hand- lar om problemlösning tillsammans, säger Lars Karlström. #

Oleg Zhylyka blev tipsad funktionshinderorganisationer. Foto: Erik Tillander

5. Welcome house: Oleg Zhylyka från Ukraina fick stöd med att hitta funktionshinderorganisationer

Efter att Oleg Zhylyka flytt från kriget i Ukraina blev han isolerad i en lägenhet i Stockholm. Genom Welcome house inom Stockholms stad fick han stöd med att hitta funktionshinderorganisationer.

Oleg Zhylyka från Kiev i Ukraina drabbades av en stroke i slutet av 2020. När kriget kom genom-

gick han aktiv rehabilitering. Det förekom tunga raketattacker och situationen blev väldigt otrygg i Kiev. Tillsammans med sin fru Aida Zhylyka lämnade han Kiev för att ta sig till Sverige med tåg genom Polen. Till slut hamnade de i Stockholm.

– Det första vi sökte hjälp för i Sverige var att jag skulle få fortsätta med min rehabilitering, säger Oleg Zhylyka.

Under våren 2023 fick de information om det nystartade Welcome house, en verksamhet inom Stockholm stad som ger brett och individanpassat stöd till migranter, gällande frågor om arbete, hälsa, aktiviteter och ekonomi. Oleg Zhylyka berättar att han bad om hjälp med att hitta funktionshinderorganisationer eftersom han kände sig ensam. Genom Welcome house fick han kontakt med Disabled Refugees Welcome och organisationen BOSSE — Råd, Stöd och Kunskapscenter.

– Jag hade ingen kommunikation med andra människor, utan satt i lägenheten hela dagarna. Min fru hjälpte mig att komma utomhus med

min rullstol men jag ville träffa andra, säger han och fortsätter:

– Tack vare Welcome house kunde jag besöka organisationer och träffa andra personer med liknande hälsoproblem. Jag blev motiverad av att se hur många personer som har funktionsnedsättning lever ett aktivt liv, kommunicerar samt delar information om arbete och sociala aktiviteter med varandra, berättar han.

Idag läser Oleg Zhylyka SFI, där han får extra hjälp via BOSSE — Råd, Stöd och Kunskapscenter. Men hans dröm är att få börja jobba. I Ukraina arbetade han som läkare inom radiologi. Även hans fru, Aida Zhylyka, är läkare och de båda har samma mål - att lära sig svenska och få sina respektive läkarexamina bekräftade.

– Men eftersom jag inte kan svenska ännu skulle jag vilja arbeta med vad som helst. Till exempel reparera bilar eller hjälpa till på ett sjukhus. Huvudsaken är att känna sig behövd, säger Oleg Zhylyka.

Oleg Zhylyka berättar att han vill engagera sig

mer i ideella organisationer och få ett mer självständigt liv, med bättre hjälpmedel, mer utomhusvistelse och att söka jobb på egen hand. Han vill tipsa andra migranter med funktionsnedsättning om att söka stöd via Welcome house.

Jag blev motiverad av att se hur många personer med funktionsnedsättning lever ett aktivt liv

– Det är viktigt att besöka Welcome house om man kommer till Stockholm och ta hjälp så tidigt som möjligt. Det underlättar att komma in i samhället och vara produktiv, säger han.

På Welcome house kan migranter få stöd. Foto: Erik Tillander

hällsvägleddare, jobbar båda på Welcome house. De berättar hur processen kan se ut om en person söker stöd från verksamheten.

– När man kommer till oss på drop in kan man träffa personer inom olika roller som jobbcoach, studievägleddare, samhällsvägleddare, socialsekreterare och hälsokommunikatörer från Region Stockholm. Vi startar en dialog och försöker förstå de behov som individen har. Sen kan vi ge ett individanpassat stöd och hjälpa till med kontakter och ansökningar, berättar Olga Gren.

Vi har börjat jobba mer uppsökande då vi vet att inte alla tar sig till oss

När det kommer till möjligheten att som migrant få ett arbete berättar Olga Gren att de har kontakter med arbetsgivare inom olika branscher, både i privat och offentlig sektor samt organisationer för civilsamhället men att Arbetsförmedlingen som myndighet har högsta

ansvaret för frågan. På Welcome house går de gemensamt igenom individers personliga mål och behov tillsammans med dem för att kunna anpassa stödet. Många migranter har rätt till en anställning med lönebidrag, vilket är viktigt att informera om, säger Olga Gren.

– Vi kan också hänvisa personer till vården för att de ska få en diagnos fastställd, det kan underlätta i utredningar om insatser, säger hon.

När en migrant kommer till stadsdelen får kommunen information om eventuella behov i förväg. Det kan till exempel handla om att en person är i behov av rullstol eller hjälpmedel, då kan Welcome house hyra en rullstol och hjälpa till med stöd medan kommunen och regionen utreder långsiktiga lösningar.

– Vi gör en kartläggning för behov och insatser och löser behoven kortsiktigt. Vi kan också hjälpa till att ansöka om insatser såsom färdtjänst och även boka tolkar. Vi har alltid en tanke på helheten och försöker att hitta lösningar, säger Fanta Touray Bittaye. Olga Gren fyller i:

– Vi har börjat jobba mer uppsökande då vi vet att alla inte tar sig till oss. Ett exempel är att vi knackar dörr och frågar vad man har för behov. Utifrån den information som vi får in kan vi skapa de lösningar som behövs, berättar hon.

Den stora fördelen med Welcome house är att det finns en bredd av representanter för verksamheter under ett och samma tak. Olga Gren och Fanta Touray Bittaye är båda överens om att den faktorn underlättar samarbetet sinsemellan. En lärdom de vill dela med sig av till andra kommuner är vikten av att fortsätta byta kunskap och erfarenheter.

– Det är viktigt att inte sluta lära sig av varandra. Man kan alltid bli bättre på saker och det gäller att fortsätta sträva efter förbättring och utvecklad kunskap. För oss är det viktigt att ha uppdaterad kunskap i hur regelverket fungerar så att vi kan hänvisa personer rätt. Samverkan mellan kommun, region och myndigheter är enormt viktigt, säger Olga Gren. #

Erbjuder migranter individanpassat stöd

Under ett och samma tak samlas olika verksamheter och kompetenser inom Stockholms stad för att erbjuda migranter individanpassat stöd. I nära samarbete med ideella organisationer, region och myndigheter sker kunskapsutbyte och samverkan som främjar migranternas rättigheter.

Olga Gren, samordnare på etableringscentrum och Fanta Touray Bittaye, gruppleddare för sam-

Tips till kommuner och verksamheter

- Ha ett drop in för migranter där de kan få frågor besvarade.
- Ha ett nära samarbete med myndigheter.
- När läget är akut, ha en träffpunkt där migranter kan få kläder, mat, förnödenheter, svar på frågor. Samarbeta med volontärer från civilsamhället.
- Använd kompetenser och erfarenheter.
- Ha ett tydligt ansvar.
- Bygg ett starkt nätverk av aktörer som kan samarbeta.

Tips för att skapa broschyr till målgrupp

- Bjud in de som har egen erfarenhet och lyssna på deras åsikter.
- Skapa en referensgrupp med personer från målgruppen.
- Basera innehållet på den information som målgruppen behöver.
- Ha med målgruppen under hela processen.

Tips för organisationer i civilsamhället

- Gör ett projekt för att främja rättigheter och integration för migranter inom er målgrupp.
- Skapa en rådgivningstjänst eller satsa på peer support på engelska och svenska, då kan så många som möjligt kan använda den.
- Samarbeta med kommuner och myndigheter för att nå personer som är i behov av stöd.
- Håll regelbunden kontakt med kommuner och myndigheter för kunskapsutbyte.
- Arrangera aktiviteter där målgruppen kan träffas fysiskt och digitalt.

